

مجموعه تنقیحی قوانین و مقررات انتخابات مجلس شورای اسلامی چاپ ششم (ویرایش پنجم)

مشمول بر:

قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی مصوب ۱۳۷۸/۹/۷ با اصلاحات و الحاقات بعدی؛

آیین نامه اجرایی قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی مصوب ۱۳۷۸/۹/۲۱ با اصلاحات و الحاقات بعدی؛

قوانین و مقررات مرتبط؛

نظرات شورای نگهبان؛

آرای هیأت عمومی دیوان عدالت اداری؛

زیرنویس های توضیحی و تنقیحی؛

واژه نامه تفصیلی قانون و آیین نامه اجرایی آن؛

و ...

معاونت حقوقی ریاست جمهوری

معاونت تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات

آذر ماه ۱۳۹۸

شناسنامه کتاب

عنوان کتاب: مجموعه تنقیمی قوانین و مقررات انتخابات مجلس شورای اسلامی

تهیه و تنظیم: امور تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات

ناشر: معاونت تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات معاونت مقوقی

ریاست جمهوری

لیتوگرافی و چاپ: اداره چاپ و انتشار

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

قیمت: ۱۶۰/۰۰۰ ریال

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۸۰۴-۲-۶۴-۲

همکاران

تدوین و تنقیح	فاطمه منتصر اسدی - مریم عامری
آماده سازی	لیلا صمدی
لیتوگرافی و چاپ	علی ابراهیمی دهشیری - مرتضی علی یاری - داود پامی
زیر نظر	مهدی مهدی زاده - سید رحمان سلامت

✿ معاونت تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات مراتب تقدیر و سپاس خود را از آقایان عباسعلی رحیمی اصفهانی، حمیدرضا شفیعی و مهرداد مستجاب الدعواتی و خانم‌ها آزیتا خورشیدی، سپیده رحیم زاده و معصومه زارعی که در تدوین، تنقیح، آماده سازی و نظارت بر چاپ‌های پیشین این مجموعه همکاری نموده اند اعلام می‌دارد.

تمامی حقوق مادی و معنوی این اثر برای معاونت تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات معاونت حقوقی ریاست جمهوری محفوظ است.

فیفا

سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

عنوان قرارداد: ایران، قوانین و احکام
Iran. Laws. etc

عنوان و نام پدیدآور: مجموعه تنقیمی قوانین و مقررات انتخابات مجلس شورای اسلامی

مشمول بر: قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی مصوب ۱۳۷۸ با اصلاحات و الماقات بعدی؛
آیین‌نامه اجرایی قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی مصوب ۱۳۷۸ با اصلاحات و الماقات بعدی
و... تهیه و تنظیم: امور تدوین، تنقیح قوانین و مقررات معاونت حقوقی ریاست جمهوری؛ تدوین و
تنقیح: فاطمه منتصر اسدی، مریم عامری؛ زیرنظر: مهدی مهدی زاده، سید رحمان سلامت

مشخصات نشر: تهران: ریاست جمهوری، معاونت تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات، اداره
چاپ و انتشار، ۱۳۹۸.

مشخصات ظاهری: ۱۵۲ ص.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۸۰۴-۶۴-۲

وضعیت فهرست نویسی: فیفا

موضوع: شوراهاى اسلامی- قوانین و مقررات- ایران

موضوع: Islamic councils- Law and legislation- Iran

موضوع: شهرداران- انتخابات- قوانین و مقررات- ایران

موضوع: Mayors- Election- Law and legislation- Iran

شناسه افزوده: ایران. ریاست جمهوری. معاونت تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات. اداره چاپ و انتشار

شناسه افزوده: ایران. ریاست جمهوری. معاونت تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات.

رده‌بندی کنگره: KMH ۲۹۴۳

رده‌بندی دیویی: ۳۴۲/۵۵۰۹

شماره کتابشناسی ملی: ۵۹۵۹۵۴۶

%% %% %% %% %% %% %% %% %% %% %% %% %% %% %% %%

اداره چاپ و انتشار معاونت تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات

نشانی: تهران- فیابان ولیعصر (عج) - قبل از چهار راه جمهوری اسلامی شماره ۱۱۵۸

دورنگار: ۰۷-۶۶۴۹۲۷۰۷ - ۹۸۲۱ +

کدپستی: ۱۳۱۶۷۶۷۴۵۱

پست الکترونیک: law@iripo.ir

تلفن: ۰۸-۶۶۴۹۲۷۰۸ - ۹۸۲۱ +

پایگاه اینترنتی: www.dotic.ir

پیشگفتار

بر اساس اصول سیاسی و حقوقی حاکم بر نظام جمهوری اسلامی ایران که نشأت گرفته از دیدگاه‌های رهبر کبیر انقلاب اسلامی امام خمینی(ره) می‌باشد، مجلس شورای اسلامی به‌عنوان اصلی‌ترین نهاد قانونگذاری در کشور، دارای جایگاهی رفیع در میان قوای حاکم است. این جایگاه بارها توسط حضرت آیت‌الله خامنه‌ای رهبر معظم انقلاب اسلامی نیز مورد تأیید و تأکید قرار گرفته است.

از آنجا که طبق اصول شصت و دوم و شصت و سوم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران تشکیل مجلس شورای اسلامی با رأی مستقیم مردم و از طریق انتخاب نمایندگان ملت، هر چهارسال یک بار و مبتنی بر شرایط مقرر در قانون، صورت می‌گیرد، آگاهی انتخاب‌کنندگان، انتخاب‌شوندگان، مجریان و ناظران بر انتخابات، به قوانین و مقررات مربوط، امری بسیار ضروری است.

با توجه به این ضرورت، معاونت تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات در راستای تهیه و انتشار مجموعه‌های قوانین و مقررات موضوعی منقح، در پنج مقطع زمانی سال‌های ۱۳۷۹، ۱۳۸۲، ۱۳۸۶، ۱۳۹۰ و ۱۳۹۴ چاپ‌های اول تا پنجم مجموعه قوانین و مقررات انتخابات مجلس شورای اسلامی را تهیه و در اختیار مخاطبان محترم قرار داده است. اکنون نیز با نزدیک شدن زمان انتخابات یازدهمین دوره مجلس شورای اسلامی و با عنایت به برخی اصلاحات در قوانین و مقررات مندرج در چاپ پیشین، مجموعه حاضر (چاپ ششم - ویرایش پنجم) با ویژگی‌های کلی مشابه با سایر مجموعه‌های قوانین و مقررات موضوعی منقح تهیه و منتشر می‌شود تا انشاءالله مخاطبان محترم از این مجموعه نیز به نحو لازم و شایسته بهره‌برداری نمایند.

مجموعه حاضر، شامل قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی مصوب ۱۳۷۸/۹/۷ و آیین‌نامه اجرایی آن مصوب ۱۳۷۸/۹/۲۱ و سایر قوانین و مقررات مرتبط، با درج آخرین اصلاحات و الحاقات تا آبان سال ۱۳۹۸ است؛ نکته حایز اهمیت در این خصوص بررسی آثار تنقیحی اصلاحات قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی نسبت به مقررات مربوط است که

مراتب در زیرنویس‌های تنقیحی انعکاس یافته است.^(۱) همچنین به منظور تسهیل دسترسی مخاطبان ارجمند به موضوعات مورد نظر، فهرست‌ها و زیرنویس‌های راهنما و نیز واژه‌نامه تفصیلی قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی و آیین‌نامه اجرایی آن تهیه و در این مجموعه درج شده است.

برای آنکه در تهیه این مجموعه و مجموعه‌های دیگر تا حد امکان، وظیفه روشنگری به‌صورت کامل اجرا گردد، در مواردی که بیان نظر تنقیحی معاونت تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات معاونت حقوقی ریاست جمهوری در خصوص قانون و یا مقرره خاصی ضرورت داشته، نظر مذکور با درج نشان معاونت (☞) در پاروقی آمده است. امید است مخاطبان محترم، به‌ویژه دست‌اندرکاران برگزاری انتخابات یازدهمین دوره مجلس شورای اسلامی، ضمن بهره‌برداری لازم از این اثر، با ارایه نظر، پیشنهاد و انتقاد خود، ما را در ارتقای کیفی مجموعه‌های بعدی راهنما و یاور باشند.^(۲)

لعیا جنیدی

معاون حقوقی رییس جمهور

۱ - ☞ قوانین و مقررات مربوط، در سامانه ملی قوانین و مقررات جمهوری اسلامی ایران که علاوه بر سایت اینترنتی دولت برای دستگاه‌های اجرایی، از طریق نشانی‌های ذیل قابل دسترسی رایگان برای عموم مردم و علاقه‌مندان می‌باشد نیز قابل ملاحظه است: www.qavanin.ir.

۲ - ☞ نظر، انتقاد و پیشنهاد خود را به نشانی: تهران - خیابان ولی‌عصر(عج)، قبل از تقاطع جمهوری اسلامی، شماره ۱۱۵۸ معاونت تدوین و تنقیح و انتشار قوانین و مقررات - کدپستی ۱۳۱۶۷۶۷۴۵۱ یا نشانی اینترنتی law@iripo.ir ارسال فرمایید. در ضمن دورنگار ۰۷-۶۶۴۹۲۷۰۷-۲۱-۰۰۹۸ و تلفن ۰۰۹۸-۲۱-۶۴۴۵۵۵۱۱ نیز آماده دریافت و استماع نظرات علاقه‌مندان و صاحب‌نظران می‌باشد.

فهرست‌ها

فهرست مندرجات

صفحه	عنوان
۶	فهرست‌ها
۱۱	از قانون اساسی و سیاست‌های کلی نظام
۲۱	قوانین
۸۰	آیین‌نامه‌ها
۱۱۵	بخشنامه‌ها
۱۱۹	واژه‌نامه تفصیلی

فهرست تاریخی قوانین، مقررات، آراء و نظرات

ردیف	عنوان	تاریخ تصویب	صفحه
قانون اساسی و سیاست‌های کلی نظام			
۱.	از قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران با اصلاحات بعدی (متن و زیرنویس)	۱۳۵۸/۹/۱۲	11-37-64
۲.	سیاست‌های کلی انتخابات	۱۳۹۵/۷/۲۴	۱۱
قوانین			
۱.	از لایحه قانونی انتخابات مجلس شورای اسلامی (زیرنویس)	۱۳۵۸/۱۱/۱۷	۳۷
۲.	از قانون تعاریف و ضوابط تقسیمات کشوری با اصلاحات بعدی	۱۳۶۲/۴/۱۵	۷۸
۳.	از قانون خدمت وظیفه عمومی (زیرنویس)	۱۳۶۳/۶/۲۹	۳۱
۴.	قانون نظارت شورای نگهبان بر انتخابات مجلس شورای اسلامی با الحاقات بعدی	۱۳۶۵/۵/۹	۶۶

ردیف	عنوان	تاریخ تصویب	صفحه
۵.	از قانون تعیین حدود وظایف و اختیارات و مسؤولیت‌های ریاست جمهوری اسلامی ایران	۱۳۶۵/۸/۲۲	۷۸
۶.	قانون تعیین محدوده حوزه‌های انتخاباتی مجلس شورای اسلامی	۱۳۶۶/۱/۳۰	۷۰
۷.	از قانون اصلاح موادی از قانون مدنی (زیرنویس)	۱۳۷۰/۸/۱۴	۳۱
۸.	قانون میزان تأثیر تغییرات در تقسیمات کشوری در میزان محدوده حوزه‌های انتخاباتی	۱۳۷۰/۱۰/۱۷	۷۸
۹.	مصوبه مجمع تشخیص مصلحت نظام در خصوص تثبیت تعداد کاندیداها در انتخابات	۱۳۷۰/۱۱/۳	۶۴
۱۰.	تفسیر قانونی در خصوص ماده (۵۶) اصلاحی قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی شورای اسلامی (زیرنویس)	۱۳۷۰/۱۱/۲۹	۴۶
۱۱.	قانون تفسیر الحاق ماده واحده به «قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی مصوب ۱۳۷۰/۵/۶» (زیرنویس)	۱۳۷۰/۱۲/۱۴	۴۷
۱۲.	قانون الحاق ماده واحده به قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی (زیرنویس)	۱۳۷۰/۱۲/۲۱	۴۸
۱۳.	از قانون ممنوعیت تصدی بیش از یک شغل (زیرنویس)	۱۳۷۳/۱۱/۱۱	۳۲
۱۴.	قانون اصلاح جدول حوزه‌های انتخابیه	۱۳۷۴/۹/۲۲	۷۱
۱۵.	از قانون مجازات اسلامی - تعزیرات و مجازات‌های بازدارنده (زیرنویس)	۱۳۷۵/۳/۲	55-56
۱۶.	قانون اصلاح جدول حوزه‌های انتخابیه مجلس شورای اسلامی و تعداد نمایندگان آنها	۱۳۷۸/۸/۱۲	۷۲
۱۷.	قانون لزوم رسیدگی دقیق به شکایات داوطلبین رد صلاحیت شده در انتخابات مختلف	۱۳۷۸/۸/۲۲	۶۴
۱۸.	قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی با اصلاحات بعدی	۱۳۷۸/۹/۷	۲۱
۱۹.	قانون تفسیر بند (۲) «قانون اصلاح موادی از انتخابات مجلس شورای اسلامی مصوب ۱۳۷۸/۱۰/۱۳» (زیرنویس)	۱۳۷۸/۱۰/۲۹	۴۶
۲۰.	از قانون استفساریه مواد ۱۱ و ۱۳ قانون نظارت شورای نگهبان بر انتخابات ریاست جمهوری و مجلس شورای اسلامی و ماده ۱۹ قانون انتخابات ریاست جمهوری (زیرنویس)	۱۳۸۰/۳/۹	۶۸
۲۱.	قانون تغییر حوزه انتخابیه داوطلبان نمایندگی مجلس شورای اسلامی	۱۳۸۲/۱۰/۲۴	۷۶

ردیف	عنوان	تاریخ تصویب	صفحه
۲۲	قانون استفساریه ماده (۶) قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی (زیرنویس)	۱۳۸۳/۲/۱۵	۲۲
۲۳	از قانون مدیریت خدمات کشوری (زیرنویس)	۱۳۸۶/۷/۸	۸۱
۲۴	قانون تفسیر ماده ۲۸ قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی مصوب ۱۳۷۸ و اصلاحات بعدی (زیرنویس)	۱۳۹۰/۵/۹	۳۱
۲۵	از قانون مجازات اسلامی (زیرنویس)	۱۳۹۴/۲/۱	36-49
۲۶	از قانون جرم سیاسی (زیرنویس)	۱۳۹۵/۲/۲۰	۵۰
۲۷	از قانون اصلاح موادی از قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی	۱۳۹۵/۳/۳	۵۹
۲۸	قانون اصلاح جدول قانون تعیین محدوده حوزه‌های انتخاباتی مجلس شورای اسلامی	۱۳۹۵/۵/۲۷	۷۷
۲۹	از قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران مصوب ۱۳۷۵ و اصلاحات بعدی آن (زیرنویس)	۱۳۹۶/۴/۲۰	۳۵
آیین نامه‌ها			
۱	آیین نامه اجرایی قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی با اصلاحات و الحاقات بعدی	۱۳۷۸/۹/۲۱	۸۰
۲	آیین نامه اجرایی قانون تغییر حوزه انتخابیه داوطلبان نمایندگی مجلس شورای اسلامی با اصلاحات بعدی	۱۳۸۴/۲/۱۴	۱۱۱
۳	آیین نامه نحوه پرداخت حق الزحمه مجریان و ناظران انتخابات	۱۳۸۷/۶/۲۴	۱۱۲
۴	از منشور حقوق شهروندی (زیرنویس)	۱۳۹۵/۹/۲۹	۲۳
تصویب نامه‌ها			
۱	تصویب نامه راجع به مستثنی نمودن اعتبارات مربوط به انجام انتخابات مجلس شورای اسلامی از شمول قانون محاسبات عمومی	۱۳۶۶/۱۱/۱۱	۱۱۴
۲	تصویب نامه در خصوص انجام احراز هویت رأی دهندگان در انتخابات یازدهمین دوره مجلس شورای اسلامی به صورت تمام ماشینی (مکانیزه) (زیرنویس)	۱۳۹۸/۸/۲۲	۲۶
نظرات تفسیری شورای نگهبان (مندرج در زیرنویس‌ها)			
۱	شماره ۴۲۹/۲	۱۳۵۹/۱۰/۸	۱۴

ردیف	عنوان	تاریخ تصویب	صفحه
۲.	شماره ۱۴۰۱	۱۳۵۹/۱۲/۲۱	۱۴
۳.	شماره ۲۷۰۸ / م	۱۳۶۰/۳/۲۷	۱۵
۴.	بدون شماره	۱۳۶۰/۴/۲۸	۱۲
۵.	در پاسخ به استعلام شماره ۶۰/۳۵۲۴	۱۳۶۰/۶/۲۸	۳۶
۶.	در پاسخ به استعلام شماره ۶۰/۳۵۲۵	۱۳۶۰/۶/۲۸	۳۷
۷.	شماره ۸۵۱۳	۱۳۶۲/۲/۲۰	۱۵
۸.	شماره ۲۴۳۲	۱۳۶۷/۷/۵	۱۶
۹.	شماره ۱۲۳۴	۱۳۷۰/۳/۱	۱۳
۱۰.	شماره ۵۴۰۰	۱۳۷۲/۷/۲۴	۱۷
۱۱.	شماره ۶۷۷۲	۱۳۷۳/۲/۲۲	۱۷
۱۲.	شماره ۷۵/۲۱/۱۴۵۹	۱۳۷۵/۱۲/۲	۱۳
۱۳.	شماره ۱۶/۳۰/۲۱۹۳۴	۱۳۸۶/۴/۱۹	۱۳
آرای هیأت عمومی دیوان عدالت اداری (مندرج در زیرنویس ها)			
۱.	۲۲۹	۱۳۸۲/۶/۲۳	۶۶
۲.	۳۸۹	۱۳۸۲/۱۰/۱	۸۵
۳.	۵۶۷	۱۳۹۲/۸/۲۷	۲۶
بخشنامه ها			
۱.	از بخشنامه شماره ۱/۷۸/۸۶۹۱ رییس قوه قضاییه	۱۳۷۸/۹/۷	۱۱۵
۲.	بخشنامه شماره ۳۶۷۵۸/۱۶۴۷۷۷ معاون اول رییس جمهور در خصوص منظور نمودن امتیاز تشویقی برای کارمندان خدمتگذار در عرصه برگزاری انتخابات	۱۳۸۵/۱۲/۹	۱۱۵
۳.	بخشنامه شماره ۹۰۰۰/۸۳۱۰۱/۱۰۰ رییس قوه قضاییه در خصوص تشکیل ستاد پیشگیری و رسیدگی به جرایم انتخاباتی	۱۳۹۸/۶/۲۶	۱۱۶
۴.	بخشنامه شماره ۵۷۲۲۹/۱۱۳۷۸۷ معاون اول رییس جمهور موضوع تکالیف دستگاه های اجرایی در برگزاری انتخابات مجلس شورای اسلامی و میان دوره ای خبرگان رهبری	۱۳۹۸/۹/۹	۱۱۸

فهرست فصول قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی

صفحه	شماره مواد	عنوان
۲۱	۱ - ۶	فصل اول - کلیات
۲۳	۷ - ۲۶	فصل دوم - کیفیت انتخابات
۳۰	۲۷ - ۳۰	فصل سوم - شرایط انتخاب‌کنندگان و انتخاب‌شوندگان
۳۸	۳۱ - ۴۴	فصل چهارم - هیأت اجرایی
۴۲	۴۵ - ۵۵	فصل پنجم - اعلام داوطلبی و رسیدگی به صلاحیت داوطلبان
۴۵	۵۶ - ۶۵	فصل ششم - تبلیغات
۵۰	۶۵ - ۶۷ مکرر	فصل هفتم - جرایم و تخلفات
۵۳	۶۸ - ۷۴	فصل هشتم - شکایات و نحوه رسیدگی
۵۴	۷۵ - ۸۸	فصل نهم - مجازات
۵۸	۸۹ - ۹۴	فصل دهم - تمهید مقدمات، تشکیل و افتتاح مجلس شورای اسلامی

فهرست فصول آیین‌نامه اجرایی قانون انتخابات

مجلس شورای اسلامی

صفحه	شماره مواد	عنوان
۸۰	۱ - ۸	فصل اول - کلیات
۸۲	۲۰ مکرر - ۹	فصل دوم - تشکیل هیأت اجرایی
۸۷	۲۱ - ۳۸	فصل سوم - اعلام داوطلبی و بررسی سوابق و رسیدگی به صلاحیت داوطلبان و انتشار اسامی نامزدها
۹۴	۳۹ - ۵۳	فصل چهارم - تبلیغات
۹۶	۶۴ مکرر - ۲ - ۵۴	فصل پنجم - تعیین محل شعب ثبت نام و اخذ رأی و اعضای شعب
۹۹	۶۵ - ۷۷	فصل ششم - ثبت نام، اخذ رأی، قرائت و شمارش آرا
۱۰۸	۷۸ - ۸۳	فصل هفتم - رسیدگی به شکایات و اعلام نظر شورای نگهبان
۱۰۹	۸۴ - ۸۶	فصل هشتم - صدور اعتبارنامه منتخبان
۱۱۰	۸۷ - ۸۹	فصل نهم - امحای تعرفه و برگ‌های رأی مصرف شده